

Sprawozdanie z działalności
Komitetu Standardów Rachunkowości
w 2023 roku¹

1. Podstawa działania Komitetu Standardów Rachunkowości i jego zadania

1.1. Komitet Standardów Rachunkowości, zwany dalej Komitetem, został powołany w celu wyjaśnienia zasad prawidłowego stosowania przepisów ustawy o rachunkowości w obszarach budzących największe wątpliwości w praktyce gospodarczej. Wyjaśnienia te są zawarte w opracowywanych i wydawanych przez Komitet Krajowych Standardach Rachunkowości, zwanych dalej „KSR” lub „Standardy” oraz Stanowiskach Komitetu, zwanych dalej „Stanowiskami”. Tematyka, którą zajmuje się Komitet jest złożona, co powoduje, że proces opracowywania tych dokumentów jest długotrwały i czasochłonny, a przedstawione w nich rozwiązania stanowią często kompromis osiągnięty w rezultacie wszechstronnej dyskusji zarówno członków Komitetu, jak też innych specjalistów z dziedziny rachunkowości.

Dotychczas Komitet wydał 15 Standardów oraz 11 Stanowisk. Standardy i Stanowiska przed ich uchwaleniem poddawane są recenzjom i dyskusji publicznej oraz podlegają okresowej aktualizacji o zróżnicowanym zakresie uzależnionym od zmiany przepisów prawa lub praktyki gospodarczej. Do chwili obecnej zaktualizowano 10 Standardów i 1 Stanowisko.

Komitet podejmuje również inne działania mające na celu wsparcie jednostek w stosowaniu przepisów o rachunkowości i standardów, w tym wydaje rekomendacje poświęcone określonym zagadnieniom. Komitet angażuje się również we współpracę międzynarodową w zakresie standardów sprawozdawczości finansowej. Komitet bierze czynny udział w procesie stanowienia prawa w zakresie rachunkowości.

1.2. Komitet działa na podstawie:

- art. 10 ust. 3 w pow. z art. 81 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1566),
- wewnętrznego regulaminu działania Komitetu (uchwała Komitetu Nr 1/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. oraz uchwała Komitetu Nr 1/2020 z dnia 30 lipca 2020 r.).

1.3. Do zakresu działania Komitetu należy:

¹ W sprawozdaniu zawarto informacje wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

- wydawanie krajowych standardów rachunkowości oraz stanowisk, ich okresowy przegląd oraz w miarę potrzeby aktualizacja,
- opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rachunkowości,
- analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz projektów ich zmian,
- współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości,
- podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości, w tym udział lub patronat nad, służącym tym celom, konferencjami naukowymi i zawodowymi.

2. Skład Komitetu Standardów Rachunkowości w 2023 roku

Komitet XI kadencji w 2023 roku działał w składzie Agnieszka Stachniak – Przewodnicząca, Joanna Stachura - Zastępca Przewodniczącej, dr Teresa Cebrowska, Małgorzata Czupryńska, Katarzyna Dębska, dr Zdzisław Fedak (do 9 maja 2023 r.), prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Stanisław Hońko, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, Małgorzata Kosiorek, dr Krzysztof Kruszewski, dr Dorota Mikulska, Łukasz Motała (od 4 sierpnia 2023 r.) Anna Sirocka, Izabela Sykulska, prof. dr hab. Gertruda Świdorska, Bogusława Toma, dr Katarzyna Trzpiola oraz sekretarz Aneta Gołdyń².

Członkowie Komitetu to specjaliści z dziedziny rachunkowości, reprezentujący instytucje biorące udział w procesie stanowienia regulacji w zakresie rachunkowości (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego) oraz największe organizacje zawodowe rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – SKwP oraz Polska Izba Biegłych Rewidentów – PIBR). Kadencja Komitetu trwa 3 lata.

3. Prace Komitetu w 2023 roku

W 2023 roku odbyło się dwanaście posiedzeń Komitetu oraz spotkania grup roboczych.

Komitet wydał Stanowiska w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat oraz w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia. Ponadto Komitet pracował nad projektami Standardów dotyczących: nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych i prawnych, stosowania uproszczeń dopuszczonych ustawą o rachunkowości, aktualizacją Standardu dotyczącego podatku dochodowego, a także nad projektami Stanowisk w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na dzień inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego; klasyfikacji obciążeń publicznoprawnych oraz identyfikacji tych, które są związane z obrotem (podatki obrotowe), zasad ich ujęcia na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego.

² Skład powołany *Decyzją Nr 6 Ministra Finansów z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie powołania członków i sekretarza Komitetu Standardów Rachunkowości oraz określenia wysokości ich wynagrodzenia za udział w posiedzeniach* oraz *Decyzją Ministra Finansów z dnia 4 sierpnia 2023 r. zmieniającą decyzję w sprawie powołania członków i sekretarza Komitetu Standardów Rachunkowości oraz określenia wysokości ich wynagrodzenia za udział w posiedzeniach*.

3.1. Krajowe Standardy Rachunkowości

Zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości, jednostki zobowiązane do jej przestrzegania, mogą stosować krajowe standardy rachunkowości w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Standardy oraz Stanowiska, określają zasady rachunkowości dotyczące skomplikowanych lub nowych sytuacji i zdarzeń gospodarczych, których ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniach finansowych powoduje praktyczne trudności. Standardy oraz Stanowiska zawierają dodatkowe wyjaśnienia przepisów ustawy oraz liczne przykłady, dzięki czemu stanowią praktyczną pomoc dla księgowych i biegłych rewidentów w realizacji ich zadań.

3.1.1. Projekt KSR „Uproszczenia dopuszczone ustawą o rachunkowości”

Projekt Standardu opracowuje Zespół pracowników naukowych z Uniwersytetu Szczecińskiego w składzie prof. dr. hab. Waldemar Gos, dr Hanna Czaja-Cieszyńska, dr Przemysław Mućko. Prace nad projektem koordynowane są przez dr Teresę Cebrowską oraz dr. hab. Stanisława Hońko.

Prezentowanie kolejnych wersji projektu Stanowiska odbyło się na posiedzeniach w dniu 17 stycznia, 7 lutego, 9 maja, 10 października, 12 grudnia 2023 r. Projekt był recenzowany przez Iwonę Kowalczyk oraz dr. Władysława Fałowskiego.

Podjęto decyzję, że prace nad projektem będą kontynuowane równoległe lub po zakończeniu prac nad implementacją do ustawy o rachunkowości dyrektywy delegowanej podnoszącej progi definiujące poszczególne kategorie jednostek, obejmujące jednostki mikro i jednostki małe, które stosują te uproszczenia.

3.1.2. Projekt KSR „Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne”

Autorką projektu Standardu jest dr Katarzyna Trzpięła we współpracy z dr Teresą Cebrowską.

Na posiedzeniu 3 marca została przedstawiona informacja ze spotkania roboczego z przedstawicielami Ministerstwa Rozwoju i Technologii dot. zagadnienia ujętego w projekcie w zakresie wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2024 r.

3.1.3. Projekt KSR „Wartości niematerialne i prawne”

Projekt Standardu opracowuje Zespół pracowników naukowych z Uniwersytetu Łódzkiego pod przewodnictwem prof. dr. hab. Ewy Walińskiej w składzie: dr Agnieszka Wencel, dr Marcin Michalak, dr Przemysław Czajor. Prace nad projektem koordynowane są przez Agnieszkę Stachniak, Annę Sirocką, prof. dr. hab. Jerzego Gierusza oraz Małgorzatę Czupryńską.

W 2023 r. trwały prace robocze nad redakcją tekstu po uwagach zgłoszonych przez Członków Komitetu.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2024 r.

3.1.4. Aktualizacja KSR Nr 2 „Podatek dochodowy”

Autorem projektu aktualizacji jest dr hab. Mariusz Karwowski, prof. SGH. Opiekunem projektu jest prof. dr hab. Gertruda Świdarska.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu aktualizacji odbyło się na posiedzeniach 17 stycznia, 7 marca, 29 sierpnia oraz 10 października. Projekt był recenzowany przez dr Agnieszkę Wencel oraz Agnieszkę Gajewską, a także został przekazany do dyskusji publicznej.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2024 r.

3.2. Stanowiska

3.2.1. Stanowisko w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat

Autorem projektu Stanowiska jest dr hab. Przemysław Kabalski. Prace nad projektem koordynowane były przez dr. hab. Radosława Ignatowskiego.

Przedstawienie kolejnej wersji projektu Stanowiska odbyło się na posiedzeniu w dniu 7 lutego. Członkowie Komitetu w dniu 29 sierpnia 2023 r. podjęli uchwałę Nr 12/2023 *w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat.*

Stanowisko zostało opublikowane w Dz. Urz. Min. Fin. z dnia 17 listopada 2023 r. poz. 105.

3.2.2. Stanowisko w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia

Autorem projektu Stanowiska jest dr Maciej Frenzel. Prace nad projektem koordynowane były przez dr. hab. Radosława Ignatowskiego.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach w dniu 7 marca oraz 9 maja. Członkowie Komitetu w dniu 14 listopada 2023 r. podjęli uchwałę Nr 18/2023 *w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia*³.

3.2.3. Projekt Stanowiska w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na dzień inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego

Autorem projektu Stanowiska jest Dawid Napierała. Prace nad projektem koordynowane są przez Annę Sirocką, dr Dorotę Mikulską i Tomasza Koniecznego.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu Stanowiska odbyło się na posiedzeniach 14 listopada oraz 12 grudnia.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2024 r.

3.2.4. Projekt Stanowiska w sprawie klasyfikacji obciążeń publicznoprawnych oraz identyfikacji tych, które są związane z obrotem (podatki obrotowe) a także zasady ujęcia na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego

Autorem projektu Stanowiska jest Marta Madejska. Prace nad projektem koordynowane są przez Tomasza Koniecznego i dr Dorotę Mikulską.

Przedstawienie projektu Stanowiska odbyło się na posiedzeniu 14 listopada 2023 r.

³ Stanowisko zostało opublikowane w Dz. Urz. Min. Fin. z dnia 8 marca 2024 r. poz. 23.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2024 r.

3.3. Inne prace Komitetu

Prace nad modernizacją ustawy o rachunkowości

Członkowie Komitetu prowadzili dyskusje nad przepisami ustawy o rachunkowości wymagającymi nowelizacji (np. nad dobrowolnym stosowaniem MSSF), a także nad poszczególnymi zagadnieniami ujętymi w dokumencie opracowanym przez PwC w ramach projektu pn. Reforma systemu rachunkowości ze szczególnym uwzględnieniem cyfryzacji.

Grupy robocze

W 2023 r. kontynuowane były spotkania grupy roboczej Komitetu powołanej do opracowania koncepcji nowego załącznika do ustawy o rachunkowości dla spółdzielni mieszkaniowych (grupa pod przewodnictwem prof. dr hab. Gertrudy Świdorskiej w składzie: dr Katarzyna Trzpioła, Małgorzata Czupryńska, Ewa Hrebin). Wynikiem prac grupy było opracowane sprawozdanie z prac Zespołu do wykorzystania w pracach legislacyjnych przez Departament DWR MF przy opracowywaniu załącznika do ustawy o rachunkowości dla spółdzielni mieszkaniowych. Sprawozdanie zostało przyjęte przez Komitet 12 grudnia 2023 r. i przekazane do Departamentu DWR MF.

Organizacja konferencji „Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej – stan obecny i ich rozwój w przyszłości”

Konferencja, która odbyła się 16 czerwca 2023 r., została zorganizowana w związku z wizytą w Warszawie Rady Powierników Fundacji MSSF.

Ankieta „Krajowe Standardy Rachunkowości - stosowanie i analiza potrzeb użytkowników”

Projekt Ankiety został opracowany przez dr hab. Stanisława Hońko we współpracy z dr. Krzysztofem Kruszewskim. Przedstawienie projektu ankiety odbyło się na posiedzeniu 10 października 2023 r.⁴

Współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości; analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Reprezentanci Komitetu - Agnieszka Stachniak i dr hab. Radosław Ignatowski - uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez IASB z przedstawicielami krajowych komitetów standardów rachunkowości w Londynie w dniach 25-26 września 2023 r.

3.4. Promowanie prac Komitetu

Komitet na bieżąco informuje o swoich pracach oraz zaprasza do publicznej dyskusji nad ogłoszonymi projektami na stronie internetowej Komitetu, SKwP oraz PIBR. Projekty publikowane są również w miesięczniku „Rachunkowość”.

Przewodnicząca Agnieszka Stachniak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz oraz dr hab. Stanisław Hońko uczestniczyli w Ogólnopolskim Zjeździe Katedr Rachunkowości organizowanym w dniach 27-29 września 2023 r. przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie.

⁴ Ankieta została udostępniona interesariuszom 22 marca 2024 r.

Przewodnicząca Agnieszka Stachniak oraz Anna Sirocka uczestniczyły w dniu 30 listopada 2023 r. w konferencji EY Corporate Reporting Forum w sesji pt. Ustawa o rachunkowości oraz krajowe standardy rachunkowości – perspektywy zmian.

4. Wydatki Komitetu w 2023 roku

Środki finansowe na pokrycie kosztów działania Komitetu zapewnia - zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia wskazanego w ppkt 1.2 - minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W roku 2023 były zapewnione i wykorzystywane środki zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, przedstawione w poniższej tabeli:

<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Przyznane środki (po zmianach) (w zł)</i>	<i>Wykorzystane środki (w zł)</i>
75095	4170	Wynagrodzenia	419 900	416 100
75095	4170, 4390	Opracowanie projektów krajowych standardów rachunkowości i stanowisk; aktualizacje i recenzje krajowych standardów rachunkowości i stanowisk	26 000	26 000
75095	4300	Prenumerata internetowa	3 000	1 674
75095	3030, 4420, 4300	Podróże służbowe zagraniczne, noclegi, diety	10 000	8 786
75095	4300	Catering	2 000	1 629
<i>Razem</i>			460 900	454 189

Plan finansowy Komitetu zapewnia prowadzenie bieżącej działalności, jednak wynagrodzenie wypłacane osobom spoza Komitetu, które tworzą projekty Standardów, Stanowisk oraz przygotowują ich aktualizacje jest nadal nieadekwatne do wymaganych kwalifikacji, koniecznego wkładu pracy oraz zaangażowania tych osób.

5. Plan działania Komitetu na 2024 rok

W roku 2024 Komitet będzie kontynuował prace związane z opracowaniem projektów Standardów: „Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne”, „Wartości niematerialne i prawne”, „Uproszczenia dopuszczone ustawą o rachunkowości”, aktualizacją Standardu „Podatek dochodowy” oraz Stanowisk w sprawie sprawozdania finansowego sporządzanego na dzień inny niż dzień kończący rok obrotowy oraz w sprawie pierwszego sporządzanego po nim rocznego sprawozdania finansowego; w sprawie klasyfikacji obciążeń publicznoprawnych oraz identyfikacji tych, które są związane z obrotem (podatki obrotowe) a także zasady ujęcia na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego. W 2024 r. Komitet rozpocznie prace nad dokumentem dotyczącym faktoringu.

Jednocześnie Komitet będzie kontynuował prace dotyczące:

- analizy i propozycji zmian do ustawy o rachunkowości;
- aktualizacji wydanych Standardów i Stanowisk, w tym z uwzględnieniem wyników ankiety „Krajowe Standardy Rachunkowości - stosowanie i analiza potrzeb użytkowników”;

- współpracy z Ministerstwem Finansów przy rozstrzyganiu praktycznych kwestii problematycznych z zakresu rachunkowości.

Komitet planuje kontynuować działania na arenie międzynarodowej, w tym przede wszystkim poprzez współpracę z European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) i udział w konferencjach międzynarodowych.

Komitet będzie także na bieżąco kontynuował prace związane z analizą i opiniowaniem dokumentów opracowywanych przez organizacje międzynarodowe zajmujące się tematyką sprawozdawczości finansowej.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości

Agnieszka Stachniak

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/